

Sygn. akt II AKa 255/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 lipca 2022r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Apelacyjnego Ewa Gregajtys (spr.)

Sędziowie Sądu Apelacyjnego Dorota Tyrła

Sądu Apelacyjnego Marzanna A. Piekarska-Drażek

Protokolant praktykant Mateusz Jasik

przy udziale Prokuratora Renaty Śpiewak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 13 lipca 2022r. sprawy:

1. S. K. urodzonego (...) w R. P. H. R. w Indiach, syna B. S. i P. R.

2. T. S. urodzonego (...) w B. R. w Indiach, syna S. D. i S. D.,

3. S. A. urodzonego (...) w P. P. w Indiach, syna V. S. i M. S.

oskarżonych z art. 148 § 1 kk a T. S. także z art. 62 ust. 1 ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii

na skutek apelacji prokuratora i obrońców oskarżonych S. K. i T. S.

od wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 5 lutego 2021r. sygn. akt V K 47/20

1. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

2. na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec oskarżonych S. K. i T. S. zalicza oskarżonym dodatkowo okres tymczasowego aresztowania w sprawie od 5 lutego 2021r. do 14 lipca 2022r,

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adwokat K. T. – Kancelaria Adwokacka w W., kwotę 723,24 (siedemset dwadzieścia trzy złote dwadzieścia cztery grosze) zł obejmującą 23% VAT, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu A. S. (1) w postępowaniu apelacyjnym,

4. zwalnia oskarżonych S. K. i T. S. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania apelacyjnego przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa, kosztami tego postępowania w części dotyczącej oskarżonego A. S. (1) obciąża w całości Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

UZASADNIENIE	
--------------	--

	Sygnatura akt	<i>II AKa 255/21</i>
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	3.	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z 5 lutego 2021r. w sprawie V K 47/20.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

prokurator

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońcy oskarżonych S. K. i T. S.

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości obrońcy oskarżonych S. K. i T. S. oraz prokurator wobec oskarżonego S. A.

# w części	#	co do winy
#	co do kary prokurator wobec oskarżonych S. K. i T. S.	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka	

	<i>zabezpieczającego, przypadku lub innego środka</i>	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	Zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

<i>2.1.1. Fakty uznane za udowodnione</i>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
<i>2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</i>					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

<u>2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<u>2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</u>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p><u>Apelacja obrońcy oskarżonego S. K..</u></p> <p>I.1. Obraza przepisów postępowania – art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk – poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i zastosowanie dowolnej, jednostronnej, sprzecznej z zasadami logicznego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego z pominięciem istotnych dowodów ujawnionych w toku rozprawy głównej;</p> <p>I.2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadne</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadne</p> <p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadne</p>

a polegający na uznaniu, że oskarżony:

- popełnił zarzucony mu czyn,
- prosił L. O. o zapewnienie mu alibi,
- przyznał się do popełnienia zarzuconego mu czynu świadkowi A. S.,
- zaciągał szal na szyi I. S.;

II.1. Obraza art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 2 kpk poprzez naruszenie zasady oceny dowodów i zastosowanie oceny dowolnej, sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, z pominięciem szeregu dowodów zgromadzonych w aktach sprawy, które powinny mieć wpływ na wymiar kary.

II.2. Rażąca niewspółmierność – surowość – kary 10 lat pozbawienia wolności i orzeczenie wobec oskarżonych kar pozbawienia wolności rażąco różnych, przy popełnieniu czynu w tożsamy warunkach i w ramach współsprawstwa.

Apelacja obrońcy oskarżonego T. S..

1. Naruszenie art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodu z wyjaśnień współoskarżonego S. K., które zostały odwołane, a żaden inny dowód nie wskazuje na winę oskarżonego.

2. Naruszenie art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodu z zeznań A. S. (2).

3. Naruszenie art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez dowolną a nie swobodną

	<p>ocenę zeznań funkcjonariuszy policji w sytuacji, gdy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że fabrykowali oni dowody, gdyż nie mieli możliwości porozumieć się z zatrzymanymi ze względu na barierę językową.</p> <p>4. Naruszenie art. 174 kpk poprzez zaliczenie i oparcie ustaleń na zeznaniach świadka P. S., które stanowiły nielegalne zastąpienie dowodu z wyjaśnień podejrzanego S. K..</p> <p><u>Apelacja prokuratora.</u></p> <p>1. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść polegający na niewłaściwej ocenie materiału dowodowego i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonego S. A. od popełnienia zarzuconego mu czynu poprzez bezzasadne przyjęcie, że materiał dowodowy sprawy nie pozwala na przypisanie mu winy w sposób nie budzący wątpliwości podczas, gdy analiza materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego.</p> <p>2. Rażąca niewspółmierność kar wymierzonych oskarżonym będąca wynikiem niedostatecznego uwzględnienia okoliczności obciążających.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>		
<p><u>Apelacja obrońcy oskarżonego S. K..</u></p> <p>Zarzut I.1</p> <p>Wbrew stanowisku obrońcy, oceniając materiał dowody sprawy Sąd Okręgowy nie uchybił regułom</p>		

art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk. Sąd szczegółowo odniósł się do każdego dowodu i wskazał, w jakim zakresie uznał go za wiarygodny a nadto, co legło u podstaw takich ocen. Uwzględnienie wskazań wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego wyklucza sformułowania innych wniosków, aniżeli te, które Sąd przyjął za podstawę ustaleń faktycznych. Wskazać w końcu należy, że Sąd dokonując oceny zgromadzonych dowodów a na jej podstawie czyniąc ustalenia faktyczne, w przeciwieństwie do obrońcy, nie analizował ich wyłącznie indywidualnie, ale we wzajemnym powiązaniu.

a) Okoliczność, że w miejscu odnalezienia zwłok pokrzywdzonego nie ujawniono śladów biologicznych S. K. nie uprawnia do takich wniosków, jak wskazuje obrońca. Brak śladów, w realiach dowodowych sprawy, dowodzi tylko temu, że nie zostały naniesione, bądź zabezpieczone, która to sytuacja nie ma szczególnego charakteru. Trudność postępowania ze śladami biologicznymi polega na ich odnalezieniu i właściwym zabezpieczeniu. W konsekwencji, samo to, że w wyniku oględzin miejsca ujawnienia zwłok pokrzywdzonego nie stwierdzono śladów biologicznych oskarżonego, nie uprawnia wniosku, że oskarżony w miejscu tym nie był i nie dokonał jego zabójstwa.

b) Nie zasługują na uwzględnienie zastrzeżenia obrony dotyczące prawidłowości dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodu z wyjaśnień oskarżonego, w szczególności tych złożonych na posiedzeniu sądu w przedmiocie tymczasowego aresztowania, gdy S. K. przyznał się do czynu.

Stanowisko obrońcy, że oskarżony w ten sposób chciał się uchronić przed tymczasowym aresztowaniem, jest nielogiczne. Podzielając wyczerpującą argumentację Sądu w tym zakresie, podnieść należy, że ówczesna sytuacja oskarżonego była dla niego trudna, ale taki charakter ma ona dla każdej osoby, która zostaje zatrzymana w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa. Nie sposób zaaprobować tłumaczenia oskarżonego, że obciążył siebie ze strachu przed policją (k. 2328), skoro żadnego przesłuchania nie prowadzili policjanci a S. K. przyznał się do czynu przed Sądem. Podnieść przy tym należy, że oskarżony złożył wówczas nie tylko oświadczenie co do swojego sprawstwa, ale wyjaśnił okoliczności czynu - sposób, w jaki pokrzywdzony został zabity, podał także motyw takiego działania. Te wyjaśnienia znajdują wsparcie w wynikach oględzin zwłok pokrzywdzonego, ustalonej przyczynie jego śmierci, a także zeznaniach A. S. (2), który wskazał m. in. to, że I. K. S. źle traktował pracowników, a S. K. czuł się tym szczególnie dotknięty.

Nie stanowi podstawy do podważenia wyjaśnień oskarżonego z 31 grudnia 2018r. okoliczność, że podczas wcześniejszego i późniejszych przesłuchań oskarżony zaprzeczył, by dokonał zabójstwa pokrzywdzonego. Obrońca pomija, że te relacje oskarżonego są sprzeczne z pozostałymi dowodami. I tak, podczas przesłuchania przed prokuratorem oskarżony podał, że z T. S. spotkał się dopiero w W. (k. 267-270), gdy w świetle wyjaśnień oskarżonego S., analizy logowań telefonów, czy nagrań monitoringu, współoskarżeni w godzinach wieczorowych w dniu

26 grudnia 2018r. przyjechali do niego do L.. Na rozprawie oskarżony był niekonsekwentny, wskazywał, że nie pamięta czy zabiłem, czy nie zabiłem pokrzywdzonego (k. 1788-1790). Podał także, że miał dobre relacje z szefem, nigdy mnie nie wyzywał, nie obrażał (k. 1790), by na kolejnym terminie wyjaśnić, że pokrzywdzony wyzywał wszystkich... mnie najwięcej te wyzwiska dotyczyły (k. 2817). Negując swoje wyjaśnienia z 31 grudnia 2018r. oskarżony wskazywał nadto, że był wówczas pod takim wpływem narkotyków, że nie wie co się stało, gdy świadek L. O., jego dziewczyna, nie tylko zeznała, że nigdy nie widziała oskarżonego w takim stanie, to wprost wskazała, że był przeciwny w ogóle narkotykom (k. 2087). W efekcie, to te wyjaśnienia oskarżonego, w których kwestionuje on wartość swoich wypowiedzi z posiedzenia aresztowego, są nielogiczne, sprzeczne wewnątrznie i z pozostałymi dowodami a jako takie nie zasługują na wiarę.

Uwzględniając zatem argumentację zawartą w uzasadnieniu wyroku, jak i okoliczności przytoczone wyżej, stwierdzić należy, że wyjaśnienia S. K. z posiedzenia Sądu zostały pozytywnie zweryfikowane przez inne dowody, gdy tym składanym wcześniej, a następnie na rozprawie, dowody te przeczą, wyjaśnienia te są także niekonsekwentne. W takich warunkach, stanowisko obrońcy, by dokonując oceny dowodu z wyjaśnień S. K., Sąd uchybił regulacji art. 7 kpk i art. 410 kpk, jest nieuprawnione.

c) Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut apelacji, by Sąd Okręgowy dopuścił się obrazy reguł ujętych w przywołanych przepisach oceniając

zeznania A. S. (2). Uwzględniając sposób wypowiedzi świadka, do dowodu tego należy podchodzić z ostrożnością, co Sąd wprost wskazał. Nie ma jednak podstaw do zdyskredytowania całości jego relacji, jak przyjmuje obrona.

A. S. (2) mieszkał z oskarżonym przy ul. (...) w L., wraz z nim pracował również u pokrzywdzonego. Mężczyźni poznali się dużo wcześniej, w czasach, gdy oskarżony studiował na Łotwie. Świadek znał historię lokalu prowadzonego przez pokrzywdzonego, także w okresie, gdy restauracją zarządzał m. in. współoskarżony T. S.. Przywołanie tych okoliczności służy wykazaniu, że A. S. (2) dysponował szeroką, a co istotne bezpośrednią wiedzą na temat okoliczności, które mają zasadnicze znaczenie w sprawie, bowiem dotyczyły codziennych relacji oskarżonych i pokrzywdzonego, w tym sposobu, w jaki I. S. traktował pracowników. Mając nadto na względzie bliskie relacje świadka z oskarżonym nieuprawnioną jest ocena obrońcy wykluczająca wiarygodność zeznań świadka, który podał, że o okolicznościach zabójstwa pokrzywdzonego, a co istotne jego sprawcach, dowiedział się od oskarżonego S. K..

Dokonując oceny zeznań A. S. (2) należy mieć na uwadze, że w zakresie sposobu zabójstwa pokrzywdzonego, jego miejsca i czasu zdarzenia, okoliczności przetransportowania I. S. jego samochodem, a co istotne udziału w zabójstwie obu oskarżonych, relacja świadka jest spójna, rzeczowa, znajduje wsparcie w pozostałych dowodach, w tym wyjaśnieniach S. K. złożonych 31 grudnia 2018r. podczas posiedzenia aresztowego.

Zeznania A. S. (2) nie mają tak jednoznacznej wymowy jedynie co do udziału w zabójstwie trzeciego sprawcy, w konsekwencji także jego identyfikacji i w tym zakresie nie mogą stanowić podstawy takich ustaleń faktycznych, które są wymagane dla skazania. Nie jest zatem uprawnione stanowisko obrońcy, gdy ocenę taką odnosi do wszystkich wypowiedzi świadka.

d) Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił wartość zeznań L. O., w dacie czynu partnerki S. K.. Podzielając w całości argumenty zawarte w uzasadnieniu wyroku, wskazać należy, że świadek pozostawała w bardzo dobrych, bliskich relacjach z oskarżonym, miała z nim stały kontakt, wspólnie uczestniczyli w poszukiwaniu I. S., tym samym nie ma jakichkolwiek racjonalnych powodów do przyjęcia, by L. O. bezpodstawnie obciążyla oskarżonego. Podnieść należy, że świadek składała zeznania w bliskiej przestrzeni czasowej po zdarzeniu objętym zarzutem, stanowczo wskazała tak co do okoliczności swoich rozmów z ówczesnym chłopakiem, jak i ich treści. Z relacji świadka jednoznacznie wynika prośba oskarżonego o potwierdzenie, że byli razem w czasie, gdy dokonano zabójstwa pokrzywdzonego (k. 97 ...on powiedział mi w tym mieszkaniu, że kucharz myśli, że on spotkał się ze mną i przygotował dla mnie makaron, więc jakby pytał, to żebym potwierdziła, że byliśmy razem). Świadek wskazała na powyższe także na rozprawie (k. 2087 ...poprosił mnie, żebym mówiła, że w nocy z 26 na 27 grudnia 2018r. był ze mną i siedzieliśmy w moim samochodzie). Z podobną konsekwencją świadek relacjonowała co do przebiegu poszukiwań pokrzywdzonego i tego, że oskarżony stanowczo jej polecił,

aby nie jechała do ulicy (...), gdzie stał samochód z ciałem pokrzywdzonego bo jest to bez sensu, gdyż I. nigdy tam nie jeździł (k. 399). Uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, przy zastosowaniu kryteriów art. 7 kpk, zeznania świadka, jako spójne z pozostałymi, przywołanymi przez Sąd dowodami, słusznie zostały ocenione jako wiarygodne i stanowiły w pełni wartościową podstawę poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych.

Zarzut I.2

Bezpodstawne są zarzuty apelacji, by Sąd Okręgowy wydał wyrok skazujący oskarżonego wskutek błędnych ustaleń faktycznych. Ocena zgromadzonych dowodów, indywidualna, ale przede wszystkim przy ich wzajemnym powiązaniu, wyklucza możliwość poczynienia ustaleń innych, aniżeli te, które przyjął Sąd. obrońca oskarżonego formułując odmienne wnioski, podważa wartość poszczególnych dowodów, ograniczając się do ich indywidualnej analizy, zatem bez uwzględnienia ich korelacji. Z tego skarżący wywodzi nieuprawniony wniosek, że obciążający S. K. materiał dowodowy stanowi jedynie jego przyznanie się do czynu, które następnie odwołał. Tymczasem dowody przywołane przez Sąd, zarówno te osobowe, jak i materialne, poddane ocenie w oparciu o wskazania wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego, a także we wzajemnym powiązaniu, nie tylko uprawniały, ale obligowały Sąd do poczynienia takich ustaleń, jakie przyjęto za podstawę wyroku.

Zarzuty II.1 i 2 oraz zarzut III.

Sąd Okręgowy nie uchybił żadnym regułom prawa procesowego

kształtując wymiar kary wobec oskarżonego. Rozstrzygając w przedmiocie właściwej represji karnej Sąd uwzględnił wszystkie okoliczności, które mają znaczenie dla kształtowania kary i nadał im prawidłową rangę, na co wprost wskazuje argumentacja zawarta w uzasadnieniu wyroku. Wynika z niej, że Sąd miał na uwadze zarówno stopień społecznej szkodliwości czynu (wysoki), godzenie w życie człowieka jako najwyższe dobro prawne, wskazał w końcu na sposób działania oskarżonego i wynikający z tego lekceważący stosunek do porządku prawnego i obowiązujących reguł. Sąd we właściwym stopniu uwzględnił stopień winy oskarżonego słusznie ustalając, że zabójstwa pokrzywdzonego dokonał w zamiarze bezpośrednim, ale przestępstwa nie planował a zamiar przestępny miał postać zamiaru nagłego. Poza uwagą Sądu nie pozostały w końcu okoliczności związane ze sposobem, w jaki oskarżonego traktował pokrzywdzony a także jego niekaralność. Przywołany katalog okoliczności, uprawniał Sąd Okręgowy do ukształtowania kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego w takim wymiarze, jak przyjęto w wyroku.

Bezpodstawne jest stanowisko obrońcy, by Sąd z obrazą art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk w zw. z art. 424 § 1 kpk, pominął i zbagatelizował okoliczności związane z dopuszczeniem się przez pokrzywdzonego wobec oskarżonego zachowań o podłożu seksualnym. Sąd ustalił, że motywem działania oskarżonego były niewłaściwe zachowania pokrzywdzonego wobec niego, brak jest jednak przesłanek do przyjęcia,

by były to także zachowania, na jakie wskazuje obrona. Sąd słusznie przyjął, że oskarżony nie podjął żadnych działań w tym kierunku, co więcej, przez istotną część postępowania, nawet wówczas, gdy przyznał się do zarzutu nie wskazał, by jego działania było motywowane krzywdą na tym tle. Nielogiczne jest stanowisko, by oskarżony chcąc uniknąć tymczasowego aresztowania przyznał się do zabójstwa a jednocześnie nie podał tak istotnego motywu swojego zachowania. Co więcej, oskarżony nie twierdzi, by u podstaw takiego jego zachowania legły jego obawy, bądź zrozumiałe negatywne emocje z tym związane, stwierdził bowiem, że myślał, że policja znajdzie telefon pokrzywdzonego i to wszystko wyjdzie (k. 2326-2328). Trudno także nie dostrzec, że mając świadomość obciążających go zeznań A. S., oskarżony wskazywał, że on sobie to przygotował, wymyślił (k. 1790), to jednak dopiero w późniejszym postępowaniu, także temu świadkowi oskarżony zarzucił współdziałanie w krzywdzących go czynnościach seksualnych. Uwzględniając tak ukształtowany materiał dowodowy sprawy, Sąd Okręgowy słusznie przyjął brak dowodowych podstaw do ustalenia, by poczuciem krzywdy także z tego powodu było motywowane działanie oskarżonego. Powtórzyć jednak należy, że jako motyw zabójstwa pokrzywdzonego, Sąd przyjął jego niewłaściwe zachowanie wobec oskarżonego i ta okoliczność miała zasadniczy wpływ na wymiar kary.

Zasadniczą miarą surowości każdej kary jest stopień wykorzystania sankcji. Oskarżony odpowiadał za zabójstwo w typie podstawowym zagrożone karą od 8 lat pozbawienia

wolności i niewątpliwie był inicjatorem czynu. Wymierzając karę 10 lat pozbawienia wolności, Sąd orzekł ją w dolnych granicach ustawowego zagrożenia. Te okoliczności, w powiązaniu z prawidłową argumentacją zaprezentowaną w wyroku, nakazują wykluczyć słuszność oceny obrońcy, by tak ukształtowaną karę cechowała surowość i to nadmierna w stopniu niewspółmiernym. Tymczasem zgodnie z art. 438 pkt 4 kpk sąd odwoławczy modyfikuje orzeczenie w zakresie kary tylko wówczas, gdy stwierdza, że przy właściwym zastosowaniu dyrektyw jej wymiaru, ta która powinna być orzeczona, rażąco odbiega od wymierzonej przez Sąd, gdy taka sytuacja w sprawie rozpoznawanej zdecydowanie nie zachodzi. Do odmiennego wniosku nie uprawnia także zróżnicowanie kar pomiędzy oskarżonymi. Skoro bowiem współoskarżony nie był inicjatorem zabójstwa, a zatem jego rola w tym zakresie była istotnie mniejsza, to ta okoliczność musiała znaleźć odpowiednie odzwierciedlenie w sposobie ukształtowania kar. Sąd Okręgowy wprost przy tym wskazał, że przy rozstrzyganiu w zakresie kar uwzględnił także rolę każdego z oskarżonych.

Apelacja obrońcy oskarżonego

T. S..

Zarzut 1.

Wbrew stanowisku obrońcy, Sąd Okręgowy nie uchybił żadnej z reguł prawa procesowego przy ocenie tych wyjaśnień S. K., które złożył na posiedzeniu aresztowym przyznając się do czynu i obciążając współoskarżonego. Relacja oskarżonego w tym zakresie nie jest dowodem odosobnionym,

a znajduje szerokie wsparcie w pozostałym materiale dowodowym. Niezależnie od treści zeznań A. S. (2), wspierają ją dane z logowania telefonów, a także wyniki oględzin samochodu ze zwłokami pokrzywdzonego, gdzie zabezpieczono ślad genetyczny oskarżonego. Sąd Okręgowy w sposób staranny dokonał oceny tych dowodów, słusznie wywodząc, że przy zastosowaniu kryteriów art. 7 kpk, wynikające z nich ustalenia prowadzą do niepodważalnego wniosku, że T. S. jest współsprawcą zabójstwa pokrzywdzonego. Podnieść przy tym należy, że S. K. nie miał żadnego powodu, by bezpodstawnie pomówić oskarżonego. Mężczyźni przyjaźnili się i utrzymywali ze sobą stały kontakt. Najpełniej stosunek S. K. do oskarżonego oddaje wypowiedź L. O., ówczesnej dziewczyny S. K., która podała że, S. wyrażał się o T. jak o bracie (k. 1514-1516). W konsekwencji, brak jest jakichkolwiek racjonalnych powodów, by współoskarżony fałszywie pomówił T. S. o udział w zabójstwie pokrzywdzonego. Chybione i to w stopniu oczywistym jest zatem stanowisko obrońcy, że uczynił tak, bo T. S. mentalnie był pod ręką. Idąc tym torem myślenia oskarżony miał pod ręką i to znacznie bliżej inne osoby i to niewątpliwie takie, z którymi jego relacje nie były tak bliskie, przyjacielskie. Słuszności ustaleń Sądu w tym zakresie nie zmienia okoliczność, że oskarżony wyjaśnienia te w późniejszym czasie odwołał. Sąd słusznie przyjął, że to jego późniejsza relacja nie zasługuje na uwzględnienie a argumentacja w tym zakresie przywołana w uzasadnieniu wyroku, jest trafna. Sąd Apelacyjny do postawy procesowej tego oskarżonego i

wartości jego wypowiedzi odniósł się wcześniej omawiając zarzuty apelacji obrońcy S. K..

Zarzut II.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut apelacji, by Sąd Okręgowy z obrazą art. 7 kpk ocenił zeznania A. S. (2). Uwzględniając sposób wypowiedzi świadka, do dowodu tego należy podchodzić z ostrożnością, co Sąd wprost wskazał. Nie ma jednak podstaw do zdyskredytowania całości jego relacji, jak przyjmuje obrona.

A. S. (2) mieszkał z oskarżonym przy ul. (...) w L., wraz z nim pracował również u pokrzywdzonego. Mężczyźni poznali się dużo wcześniej, w czasach, gdy oskarżony studiował na Łotwie. Świadek znał historię lokalu prowadzonego przez pokrzywdzonego, także w okresie, gdy restauracją zarządzał m. in. współoskarżony T. S.. Przywołanie tych okoliczności służy wykazaniu, że A. S. (2) dysponował szeroką, a co istotne bezpośrednią wiedzą na temat okoliczności, które mają zasadnicze znaczenie w sprawie, bowiem dotyczą codziennych relacji oskarżonych i pokrzywdzonego, w tym sposobu, w jaki I. S. traktował pracowników. Mając nadto na względzie bliskie relacje świadka z S. K. nieuprawnioną jest ocena obrońcy wykluczająca wiarygodność zeznań świadka, który podał, że o okolicznościach zabójstwa, a co istotne jego sprawcach, dowiedział się od oskarżonego S. K..

Dokonując oceny zeznań A. S. (2) należy mieć na uwadze, że w zakresie sposobu zabójstwa pokrzywdzonego, jego miejsca i czasu zdarzenia, okoliczności przetransportowania I. S. jego samochodem, a co istotne udziału

w zabójstwie T. S., relacja świadka jest spójna, rzeczowa, znajduje wsparcie w pozostałych dowodach, w tym wyjaśnieniach S. K. złożonych 31 grudnia 2018r. podczas posiedzenia aresztowego, wynikach logowań telefonów, czy w końcu badaniach genetycznych śladów zabezpieczonych w miejscu odnalezienia zwłok pokrzywdzonego.

Zeznania A. S. (2) nie mają jednoznacznej wymowy jedynie co do udziału w zabójstwie trzeciego sprawcy, w konsekwencji także jego identyfikacji. Co do pozostałych okoliczności są stanowcze i konsekwentne a skoro znajdują wsparcie także w innych dowodach, brak jest przesłanek do kwestionowania ich wartości dowodowej.

Zarzuty III i IV.

Sąd Apelacyjny nie podziela zarzutów skarżącego w zakresie wartości dowodowej zeznań funkcjonariuszy policji wykonujących czynności z udziałem oskarżonych i świadka A. S. (2). Sąd Okręgowy dostrzegł pewne nieścisłości w ich relacji słusznie jednak przyjął, że nie mają one znaczenia zasadniczo z tego powodu, że dowodom tym trudno nadać istotną rangę dla przedmiotu postępowania i czynienia ustaleń faktycznych. Obrońca w sposób nieuprawniony odwołuje się w szczególności do zeznań P. S., podnosząc, że stanowią obojętne art. 174 kpk. Niezależnie od tego, że przepis ten nie może mieć zastosowania w przywołanych przez obronę warunkach, okoliczności, które podał świadek są zgodne z wyjaśnieniami S. K. z posiedzenia aresztowego. Skoro

relacje przywołanych osób są zgodne i zostały złożone w formie przewidzianej prawem, bezpodstawny jest zarzut, że zostały zastąpione w sposób wskazany w art. 174 kpk.

Sąd Apelacyjny nie znalazł także podstaw do modyfikacji wyroku w zakresie rozstrzygnięcia o karze. Skoro zasadniczą miarą surowości kary jest stopień wykorzystania sankcji a kara wobec oskarżonego została orzeczona w najniższym ustawowym wymiarze, zaś karę łączną Sąd wymierzył według zasadę absorpcji, to także w tym zakresie brak jest podstaw do jej złagodzenia.

Apelacja prokuratora.

Zarzut 1.

Pomimo obszerności apelacji prokuratora w tej części, w jakiej dotyczy ona oskarżonego S. A. nie zawiera ona takich argumentów, które mogłyby skutkować uwzględnieniem jej zarzutu i w konsekwencji wniosku. Wobec tego oskarżonego wymowa materiału dowodowego jest na tyle niejednoznaczna, że wyklucza możliwość poczynienia takich ustaleń, które są wymagane dla skazania. Lektura samej apelacji wskazuje, że także skarżący nie prezentuje odmiennego przekonania, skoro wprost podnosi brak bezpośrednich dowodów udziału oskarżonego w zabójstwie, jak też dostrzega, że z dowodów można wyprowadzić wniosek, że zaledwie mógł on pomóc w zabójstwie, a nie, by pomógł.

Prokurator słusznie wskazuje, że wyjaśnienia S. A. są niekonsekwentne, w części nielogiczne, oskarżony zmieniał je starając się dopasować treść

wypowiedzi do aktualnych wyników postępowania. Taka postawa oskarżonego, przy uwzględnieniu kryteriów art. 7 kpk, nakazuje przyjąć, że nie mówił prawdy, to zaś warunkowane jest wolą ukrycia wiedzy oskarżonego o istotnych dla sprawy okolicznościach. Rzecz jednak w tym, że materiał dowodowy sprawy nie pozwala stwierdzić, czy w ten sposób oskarżony chciał chronić siebie, zatem uniknąć odpowiedzialności za przestępstwo, czy też chronił inne osoby-współoskarżonych, co dla jego sytuacji procesowej ma zasadnicze znaczenie. Wniosek ten jest uprawniony z tego powodu, że także pozostałe dowody nie dają podstaw do poczynienia pewnych ustaleń w zakresie wiedzy oskarżonego na temat zabójstwa pokrzywdzonego i to takiej, by wynikające z nich okoliczności mogły stanowić podstawę ustalenia jego rzeczywistej roli w zdarzeniu, w wyniku którego I. S. poniósł śmierć.

Wbrew stanowisku prokuratora, skutecznej przeciwwagi dla wyjaśnień S. A. nie mogą stanowić zeznania A. S. (2). W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z relacją świadka, jego wiedza na temat zdarzenia miała wynikać wyłącznie z tego, co przekazał mu S. K.. Tymczasem oskarżony, podczas przesłuchania przed Sądem w dniu 31 grudnia 2018r, a zatem wówczas, gdy przyznał się do czynu, wyjaśnił, że zabójstwa dokonał wyłącznie z T. S. (k. 360 , 2820 ...nie planowałem tego zabójstwa. Ze mną był mój kolega S. T.. Ja po prostu go zabiłem. Owinąłem mu szyję ubraniem tj. szalikiem. T. go trzymał a ja go udusiłem...). Uwzględniając okoliczność, że przywołani oskarżeni pozostawali w

bliskich, przyjacielskich relacjach (k. 1514 zeznania L. S. wyrażał się o T. jak o bracie...), co wyklucza jakikolwiek motyw po stronie S. K., by T. S. bezpodstawnie pomówić, to oskarżony ten tym bardziej nie miał powodu, by zataić udział w zabójstwie S. A., osoby dla niego obcej, zatem takiej, z którą żadne pozytywne, ani inne relacje, go nie łączyły. Taką postawę S. K. można uzasadnić tym, że S. A. towarzyszył wówczas T. S., mógł być nawet obecny w rejonie restauracji, jednak wyłącznie jako świadek zabójstwa, a nie jego sprawca i tak jego osobę postrzegał S. K.. Wniosek ten jest uprawniony w szczególności wówczas, gdy uwzględnić niekwestionowane przez prokuratora ustalenie, że współoskarżeni nie planowali zabójstwa I. S., stąd zamiar dokonania tego czynu miał postać zamiaru nagłego. W tym zakresie wskazać należy, że oskarżony S. A. wyjaśnił, że T. i S. weszli do jakiegoś budynku. T. powiedział, że bym nie wchodził, bo miał tylko zostawić plecak (k. 1782-1783).

Wbrew stanowisku prokuratora, poddając analizie materiał dowodowy sprawy w tej części, w jakiej dotyczy on S. A., Sąd nie pominął zeznań A. S. (2), na co wprost wskazuje treść uzasadnienia wyroku. Sąd słusznie dostrzegł, że świadek ten relacjonując to, co powiedział mu o zdarzeniu S. K., w toku pierwszych zeznań nie wspominał nawet o tym, że sprawców miało być trzech, a tym trzecim był S. A. (k. 252-255). Nadto, zeznając o treści rozmowy z S. K., która miała miejsce 26 grudnia 2018r, jeszcze przed przyjazdem do L. oskarżonych T. S. i S. A., świadek podał, że S. K. powiedział jemu, że wieczorem przyjeżdża T. i będą robić

coś złego I. (k. 253). Dopiero w toku kolejnych zeznań A. S. (2) wskazywał na obecność jeszcze trzeciej osoby, którą był jakiś znajomy T. z Ł. (k. 3236), choć i w tym zakresie relację świadka cechuje brak konsekwencji i stanowczości. Nie negując zatem tego, że w późniejszych zeznaniach świadek wskazywał, że w zabójstwie pokrzywdzonego mieli uczestniczyć wszyscy oskarżeni, to wobec całokształtu okoliczności sprawy, nie sposób przyjąć, by jego relacja mogła stanowić wartościową podstawę skazania S. A..

W konsekwencji stwierdzić należy, że choć S. A. z dużym prawdopodobieństwem był obecny w czasie dokonania zabójstwa pokrzywdzonego, to nie można też wykluczyć, że jego związek z tym czynem może dotyczyć późniejszych zdarzeń, choćby transportowania ciała pokrzywdzonego. Sąd Okręgowy, wbrew stanowisku prokuratora, słusznie zatem przyjął brak podstaw dowodowych do skonkretyzowania jego roli w zdarzeniu.

Zarzut II.

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut apelacji prokuratora, by kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonych były łagodne i to w stopniu, o jakim mowa w art. 438 pkt 4 kpk.

Przywołany przepis wskazuje, że sąd odwoławczy zmienia lub uchyla orzeczenie w zakresie kary tylko w razie stwierdzenia jej rażącej niewspółmierności. Rażąca niewspółmierność zachodzi wówczas, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, iż zachodziłaby wyraźna

różnica pomiędzy karą wymierzoną przez sąd pierwszej instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w instancji odwoławczej w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo Sądu Najwyższego (tak SN m.in. w wyroku z dnia 22 października 2007r., SNO 75/07, LEX nr 569073). Oceniając całokształt okoliczności sprawy nie sposób przyjąć, by sytuacja taka zachodziła wobec oskarżonych. Lektura uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji wskazuje, że sąd rozstrzygając w zakresie kar uwzględnił zasadnicze okoliczności przedmiotowe i podmiotowe oraz właściwie je ocenił w kontekście dyrektyw wymiaru kary wskazanych w art. 53 § 1 i § 2 kk. Sąd miał na uwadze, w szczególności, znaczny stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonym czynu, a taka jego ocena wynika z woli samego ustawodawcy, który zakwalifikował go jako zbrodnię. Oskarżeni są osobami niekaranymi, przed zatrzymaniem pracowali i uczyli się. Łagodząco na ocenę stopnia ich winy wpływa także sposób, w jaki byli traktowani przez pokrzywdzonego i choć okoliczność ta nie usprawiedliwia ich czynu, to ma zasadnicze znaczenie dla ustalenia motywu działania.

Wobec powyższego, nie negując, że kary wymierzone wobec oskarżonych są dosyć łagodne, to jednak nie na tyle, by uzasadnić zmianę wyroku Sądu Okręgowego poprzez ich zaostrenie, tym bardziej do wymiaru, jakiego żąda prokurator.

Wniosek

<p>Apelacja prokuratora - o uchylenie wyroku wobec oskarżonego S. A. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz jego zmianę w zakresie kar orzeczonych wobec pozostałych oskarżonych.</p> <p>Apelacja obrońcy oskarżonego T. S. – o zmianę wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego.</p> <p>Apelacja obrońcy oskarżonego S. K. – o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego, ewentualnie złagodzenie orzeczonej wobec niego kary.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadne</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Bezzasadność zarzutów apelacyjnych.</p>		

<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>	
<p>1.</p>	
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>	
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>	
<p><u>5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</u></p>	
<p><u>1.</u></p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>
<p><u>W całości.</u></p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	

Bezasadność zarzutów apelacji.	
<u>5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</u>	
1.	Przedmiot i zakres zmiany

Zwięźle o powodach zmiany	

<u>5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</u>		
<u>5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</u>		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

<u>5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</u>	

<u>5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</u>	
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
2.	Na podstawie art. 63 § 1 kk na poczet kar pozbawienia wolności Sąd zaliczył oskarżonym okresy ich tymczasowego aresztowania w sprawie po dacie wyroku Sądu Okręgowego.
6. Koszty Procesu	

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
	<p>Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokat K. T. – Kancelaria Adwokacka w W., kwotę 723,24 (siedemset dwadzieścia trzy złote dwadzieścia cztery grosze) zł obejmującą 23% VAT, z tytułu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oskarżonemu A. S. (1) w postępowaniu apelacyjnym.</p> <p>Sąd, z uwagi na sytuację życiową i materialną, w tym długotrwały pobyt w warunkach aresztu śledczego, zwolnił oskarżonych S. K. i T. S. od ponoszenia kosztów sądowych postępowania apelacyjnego przejmując wydatki na rachunek Skarbu Państwa, kosztami tego postępowania w części dotyczącej oskarżonego A. S. (1), obciążył w całości Skarb Państwa.</p>

7. PODPIS
Marzanna A. Piekarska-Drażek Ewa Gregajtys Dorota Tyrąła

<u>1.3. Granice zaskarżenia</u>			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wina i kara		
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<i>1.4. Wnioski</i>		
#	Uchylenie	# zmiana

<u>1.3. Granice zaskarżenia</u>	
--	--

Kolejny numer załącznika	2		
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego T. S.		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wina		
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1		

	k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
<u>1.4. Wnioski</u>		
#	Uchylenie	# zmiana

<u>1.3. Granice zaskarżenia</u>	
Kolejny numer załącznika	3
Podmiot wnoszący apelację	Obrońca oskarżonego S. K..

Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wina i kara	
<u>1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia</u>		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
<u>1.3.2. Podniesione zarzuty</u>		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
<u>1.4. Wnioski</u>			
#	Uchylenie	#	zmiana